

mgr Michał Wójcicki
Centrum Badań Metropolitalnych UAM
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Problemy spójności infrastruktury komunalnej w obszarach metropolitalnych na przykładzie Aglomeracji Poznańskiej

Stan rozwoju infrastruktury komunalnej w postaci sieci wodno-kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej, teleinformacyjnej oraz infrastruktury z zakresu gromadzenia i unieszkodliwiania odpadów, stanowi jeden z kluczowych determinant rozwoju obszarów metropolitalnych. Wydajność, niezawodność a także jakość świadczonych usług komunalnych w znaczącej mierze wpływa na wzrost spójności funkcjonalno-przestrzennej aglomeracji miejskich oraz ma duże znaczenie w podnoszeniu ich atrakcyjności inwestycyjnej.

Intensywny rozwój przestrzenny aglomeracji miejskich w Polsce w ostatnich 20 latach wyraźnie ukazuje narastający problem niedostatków i niedorozwoju w infrastrukturze komunalnej zarówno w miastach centralnych jak i w ich najbliższym sąsiedztwie – silnie urbanizujących się gminach podmiejskich. Za intensywnym rozwojem przestrzennym strefy podmiejskiej z trudnością nadąża rozbudowa sieci wodnokanalizacyjnej, gazowniczej, teleinformatycznej czy elektroenergetycznej, która często leży w gestii samorządów lokalnych i jest wymagana przez zapisy prawa. Nieplanowany, niejednokrotnie spontaniczny i chaotyczny rozwój przestrzenny w strefie podmiejskiej (*zjawisko Urban Sprawl*) przyczynia się ostatecznie do znaczącego wzrostu kosztów inwestycyjnych budowy infrastruktury oraz wzrostu przyszłych kosztów eksploatacyjnych.

Rynek usług komunalnych w Polsce w ostatnich latach zdążył samoczynnie dopasować się do zmieniającej się sytuacji gospodarczej i koniunkturalnej w tym obszarze. Szereg usług komunalnych świadczonych jest obecnie przez wyspecjalizowane spółki celowe, działające, jako komercyjne firmy nastawione na generowanie zysków ze sprzedaży poszczególnych usług.

Celem referatu jest zaprezentowanie stanu rozwoju infrastruktury komunalnej na obszarze aglomeracji poznańskiej, uwzględniając najważniejsze zależności prawno-organizacyjne w jej funkcjonowaniu. Diagnoza stanu rozwoju infrastruktury technicznej oraz jej organizacja wykazuje szereg tendencji w działaniach zarówno przedsiębiorstw komunalnych dostarczających usługi, samorządów lokalnych jak również inwestorów prywatnych czy ostatecznie użytkowników. Przykład aglomeracji poznańskiej wskazuje na szanse i zagrożenia rozwoju sieci infrastruktury komunalnej, także w zakresie organizacji funkcjonowania tych usług, poprzez rozwijającą się współpracę międzygminną.

Referat ma również na celu ukazanie aktualnych problemów w pozyskiwaniu danych przestrzennych w zakresie infrastruktury komunalnej, ich gromadzeniu, przetwarzaniu i późniejszym wykorzystywaniu w planowaniu i zarządzaniu lokalnym.

mgr Michał Wójcicki
Metropolitan Research Center
Adam Mickiewicz University in Poznań

Consistency problems of technical infrastructure in metropolitan areas on the example of Poznań Agglomeration

The state of development of technical infrastructure as water supply and sewage, gas, electricity and telecommunication networks as well as waste management is one of the major indicators influencing the development of metropolitan regions around the world. Efficiency, reliability and high quality of provided services notably affect the growth of functional and spatial cohesion of metropolitan areas. They are also factors of great importance to improve the investment attractiveness of large cities.

The intensive spatial development of Polish agglomerations in recent 20 years has clearly presented the growing problems of shortage and underdevelopment of technical infrastructure both in the cities centers as well as in their suburbs. The urban sprawl phenomenon contributes to growing up of investments costs of new infrastructure and also operating costs in future.

The main aim of the paper is to present the current status of development of technical infrastructure in Poznań agglomeration, taking into consideration the most important legal and organizational relationship in its functioning. The example of Poznań agglomeration indicates the chances and risk in development of technical infrastructure also in the organization of providing these kind of services for local communities. The important part of this paper indicates the possibilities resulting form intercommunal cooperation in this area.

This paper also aims to present the current problems in spatial data acquisition in the field of technical infrastructure, their collection, processing and subsequent use in spatial planning and local governance.